

Kiertotalous

Tämä teos on lisensoitu CC BY-SA 4.0 -lisenssillä.

Lisenssin kopion voit katsoa osoitteessa <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Mitä kiertotalous on?

- Talousmalli, joka auttaa hillitsemään aikamme suurimpia globaaleja ongelmia: ilmastokriisiä, luontokatoa ja luonnonvarojen ylikulutusta. Se tuottaa taloudellista hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa
- Tavoite: vähennetään neitseellisten luonnonvarojen käyttöä pitämällä tuotteet, materiaalit ja resurssit mahdollisimman pitkään talouden käytössä.
- Samalla säilytetään niiden arvo kierrosta toiseen ja vähennetään jätteen syntyä.
- Ajatuksena se, että talouskasvu irrotetaan neitseellisten luonnonvarojen kasvavasta käytöstä ts. talouskasvu olisi mahdollista ilman, että uusiutumattomien resurssien käyttö kasvaa

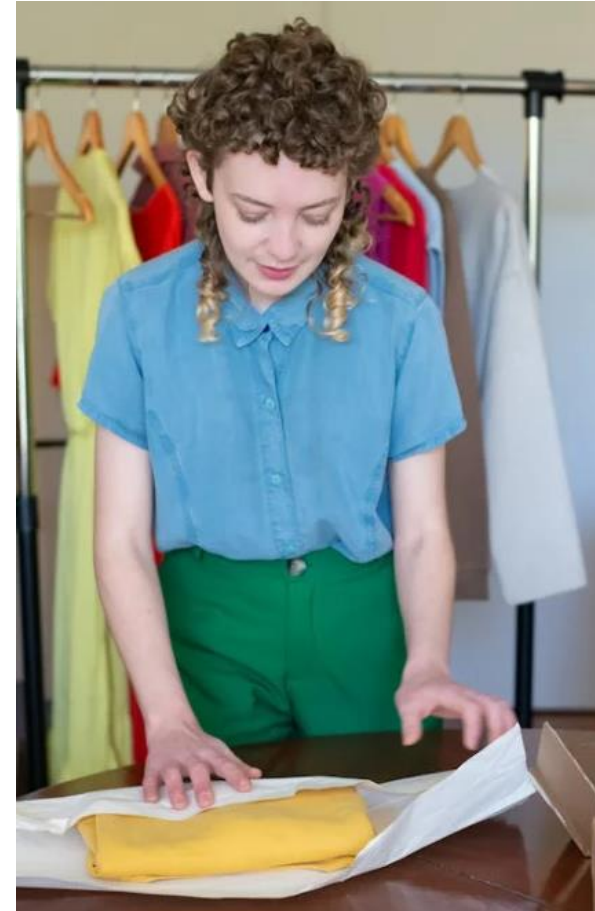
Neitseelliset luonnonvarat = luonnosta käyttöön otettava luonnonvara, jota ei ole aiemmin käytetty missään tuotteessa tai prosessissa

Lähde: Kiertotaloussuomi. Kiertotalous vie yhteiskuntaa kestävän kehityksen polulle. <https://kiertotaloussuomi.fi/tieto/kiertotalous/>

EU:n kiertotaloustavoitteita

- EU sitoutunut vähentämään kasvihuonepäästöjä väh. 55 % vuoteen 2030 mennessä v. 1990 tasosta. Tavoitteena olla ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa v. 2050 mennessä.
- EU:n siirtyminen kiertotalouteen on välttämätön, jotta em. tavoite voidaan saavuttaa
- Tavoite: Kestävät ja kiertotalouden mukaiset tuotteet tulevat olemaan ”uusi normaali” EU-markkinoilla.

Lähteet: Ympäristöministeriö.
Suomen kansallinen ilmastopolitiikka.
<https://ym.fi/suomen-kansallinen-ilmastopolitiikka>
Ympäristöministeriö. *Kiertotalouden edistäminen EU:ssa.*
<https://ym.fi/kiertotalouden-edistaminen-eu-ssa>

Suomi kiertotalouden kärkimaaksi v. 2035

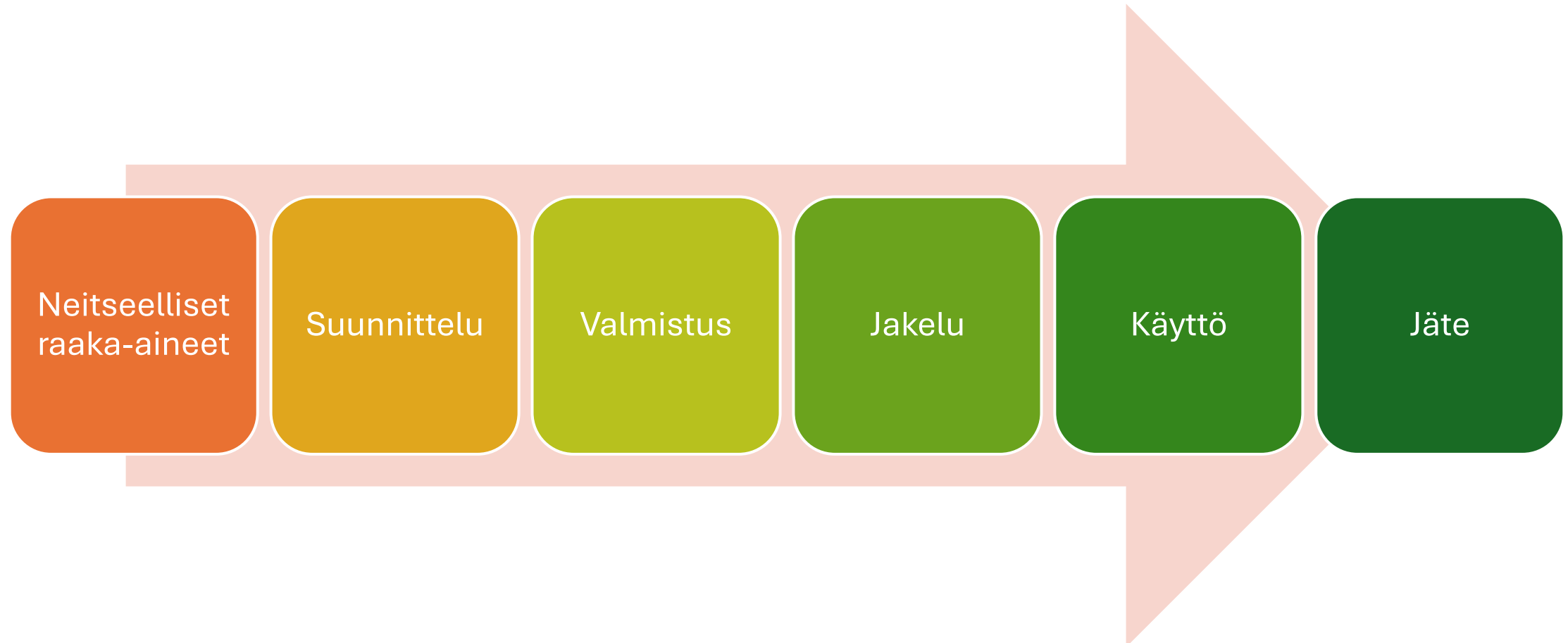
- Suomi pyrkii kiertotalouden kärkimaaksi v. 2035 mennessä
- Siirtymä kiertotalouteen edellyttää kokonaisvaltaista muutosta yhteiskunnan nykyisissä järjestelmissä, käytännöissä ja säännöissä

Lähde: Kaariaho, T., & Pirtonen, H. Tilastokeskus. (20.12.2022). *Kiertotalous edistyy Suomessa hitaasti – merkittävimmät askeleet kohti asetettuja tavoitteita ovat vielä ottamatta*. <https://stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2022/kiertotalous-edistyy-suomessa-hitaasti-merkittavimmat-askleet-kohti-asetettuja-tavoitteita-ovat-viela-ottamatta>

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

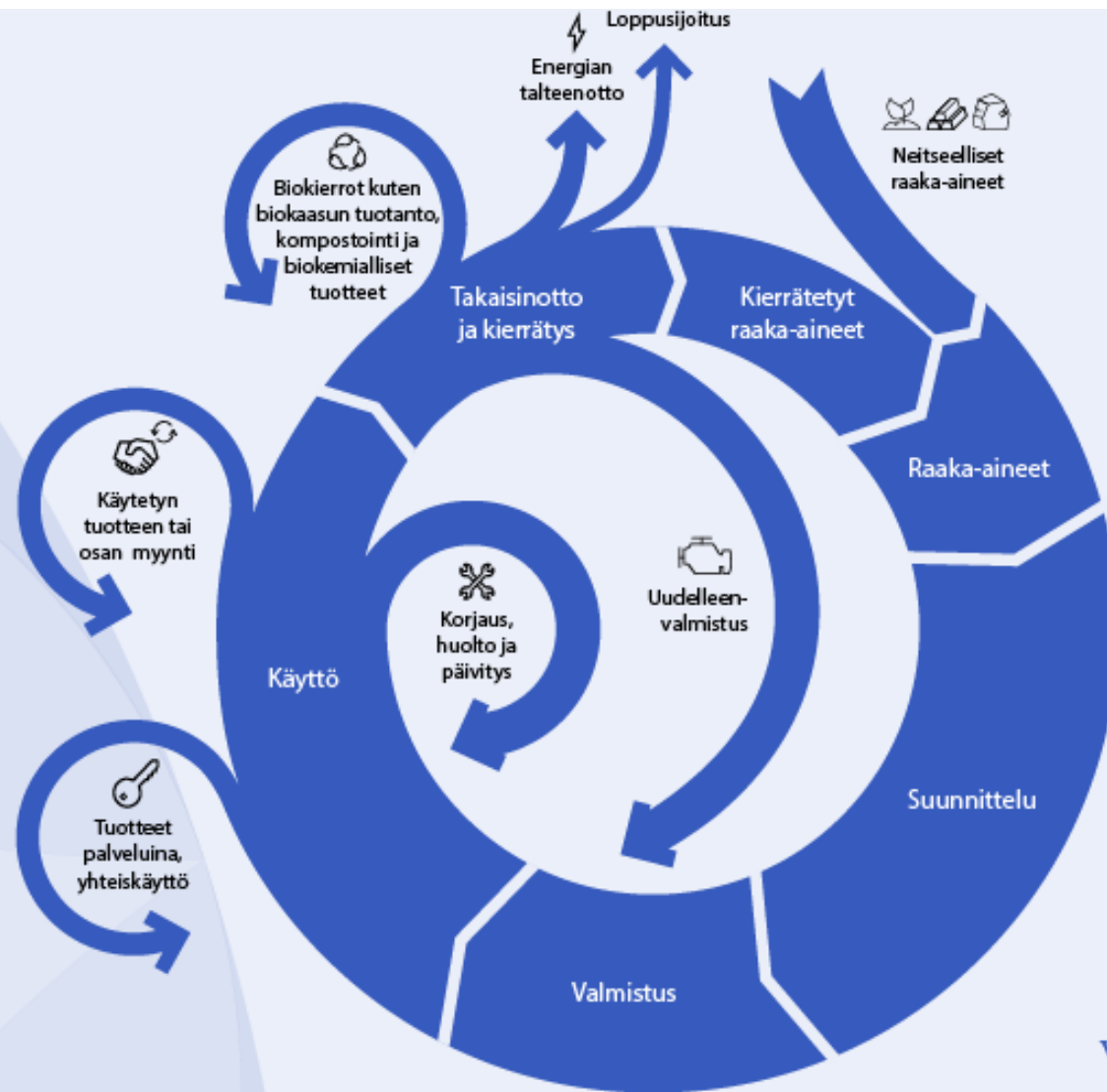
Lineaarinen ”putki” – tästä eroon!

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Lineaarisen
”putken” sijaan
näin!

Kiertotalous
on muutakin
kuin kierrätystä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Rahoittaja
Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

SeAMK

Kuva: Ympäristöministeriö

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Tuotteen elinkaaren pidentäminen

- Tuote suunnitellaan kestäväksi ja korjattavaksi
- Tuotetta käytetään mahdollisimman pitkään, korjataan ja huolletaan
- Luonnonvaroja säästyy, kun tarve uusien tuotteiden ostamiseen vähentyy
- Esim. suutari toteuttaa tätä tapaa

Resurssitehokkuus ja kierrätys

- Materiaaleja ja energiaa käytetään tehokkaasti > mahdollisimman vähän hävikkiä
- Käytetään jätteitä ja ylijäämämateriaaleja
- Tuotteet ja materiaalit saadaan kiertoon
- Luodaan bisnesmalli hyödyntäen sivuvirtoja ja poistotuotteita

Uusiutuvuus

- Käytetään uusiutuvia, kierrätettäviä, biopohjaisia ja biohajoavia materiaaleja
- Käytetään uusiutuvaa energiaa

Jakamislustat

- Kuluttajat voivat lainata tai vuokrata tuotteita
- Jakamislusta voi olla esim. verkkopalvelu
- Yritys saa välityspalkkion ja/tai mainostuloja

Tuote palveluna

- tarjoaa tuotteen liisaus- tai vuokraussopimuksella
- Asiakkaan ei tarvitse omistaa tuotteita

Kiertotalousmallit

Esimerkki kiertotaloudesta

Löytyisikö bisnesideaa?

Tuotteen elinkaaren pidentäminen

- Jos suunnittelet tuotteita, suunnittele tuotteet korjattaviksi, pitkäikäisiksi ja helposti purettaviksi ja kierrätettäväksi > panosta **suunnitteluun**, sillä se on avainasemassa!
- Tarjoa asiakkaille korjauspalveluita tai ohjaa sellaisten äärelle
- Miten voisimme pidentää tuotteiden käyttöikä? Miten asiakas voisi sen tehdä? Voisiko meillä olla jokin uusi palvelu tähän?
- Esim. Ponsse, Oikiat Designin vaatelaastari, suutaripalvelut, vaatteiden korjaus

Resurssitehokkuus ja kierrätys

- Käytä materiaalit ja energia tehokkaasti > mahdollisimman vähän hävikkiä
- Voisitko käyttää esim. muiden yritysten jätteitä ja sivuvirtoja omien tuotteidesi raaka-aineina + voisitko myydä yrityksesi jätteitä ja sivuvirtoja
- Vähennä riippuvuutta suoraan luonnosta otettavista raaka-aineista
- Esim. Honkajoki hyödyntää lihateollisuuden sivuvirtoja, Durat valmistaa jätemuovista täysin kierrätettävää kalustemateriaalia

Esimerkki kiertotaloudesta

Löytyisikö bisnesideaa?

Uusiutuvuus

- Jos tuotteessa uusiutumattomia materiaaleja > korvaa uusiutuvalla
- Tarjoa asiakkaille biohajoavia, kierrätettäviä, ympäristöystävällisiä ja turvallisia materiaaleja ja valista ja kannusta ja valista asiakkaitasi niiden käyttöön
- Esim. EcoUp valmistaa hiilineutraalia eristevillaa, Infinited Fiber luo sivuvirroista kiertokuitua, Dolea Straw valmistaa pillejä uusiutuvasta materiaalista

Jakamislustat

- Perusta vaikkapa jakamislusta
- Asiakkaat voivat jakamislustan kautta löytää tuotteita/palveluita
- Asiakkaat ja myyjät kohtaavat
- Esim. kierrätettyjen vaatteiden verkkokauppa Emmy, hävikkiruokaa kotiovelle tuova Fiksuruoka

Esimerkki kiertotaloudesta

Löytyisikö bisnesideaa?

Tuote palveluna

- Jospa myisitkin palveluita tuotteen sijaan?
- Entäpä jokin uusi palvelu tuotteen rinnalle? Tässä kohtaa voi kokeilla uusia ”hullultakin” kuulostavia ideoita!
- Esim. 3stepIT tai Combi Works

Kiertotalouden green deal

- Se vauhdittaa yhteiskunnan siirtymää kiertotalouteen yhteisten raamien ja sitoumusten avulla
- Sitoumuksia koordinoi ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö.
- Tarkoitettu kaikille yrityksille, organisaatioille, kunnille, toimialoille ja alueille, jotka haluavat vähentää luonnonvarojen kulutusta, parantaa resurssitehokkuutta ja kehittää vastuullisia liiketoimintamalleja
- Tavoite: organisaatiot voivat tehostaa luonnonvarojen käyttöä ja tukea hiilineutraaliuden saavuttamista v. 2035 mennessä
- Green deal tarjoaa puitteet ja tukea siihen, että organisaatiot voivat viedä kiertotalouden periaatteet käytäntöön
- Green dealissa sitoudutaan toimenpiteisiin viidellä muutosalueella
- Jos tähän liittyy mukaan, organisaatio saa tukea, konkreettisia työkaluja sekä verkostoitumismahdollisuuksia muiden edelläkävijöiden kanssa
- Lisätietoa: kiertotaloussuomi.fi

Lähde: Kiertotaloussuomi.
Kiertotalouden green deal –
Ota askel kohti kestävästä
tulevaisuudesta.
<https://kiertotaloussuomi.fi/kiertotalouden-green-deal/>

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Kiitos osallistumisestasi!

**Toivottavasti sait näkökulmia
kiertotalousteemaan!**

Lähteet

- Kiertotaloussuomi. *Kiertotalouden green deal – Ota askel kohti kestävää tulevaisuutta*. <https://kiertotaloussuomi.fi/kiertotalouden-green-deal/>
- Kiertotaloussuomi. *Kiertotalous vie yhteiskuntaa kestäväen kehityksen polulle*. <https://kiertotaloussuomi.fi/tieto/kiertotalous/>
- Metso. *Kiertotaloustarjoamamme*. (2025). <https://www.metso.com/fi/yritys/vastuullisuus/metso-plus-tarjoamamme/kiertotaloustratkaisumme/>
- Kaariaho, T., & Pirtonen, H. Tilastokeskus. (20.12.2022). *Kiertotalous edistyy Suomessa hitaasti – merkittävimmät askeleet kohti asetettuja tavoitteita ovat vielä ottamatta*. <https://stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2022/kiertotalous-edistyy-suomessa-hitaasti-merkittavimmat-askeleet-kohti-asetettuja-tavoitteita-ovat-viela-ottamatta> Ympäristöministeriö. *Kiertotalouden strateginen ohjelma*. <https://ym.fi/kiertotalousohjelma>
- Ympäristöministeriö. *Suomen kansallinen ilmastopolitiikka*. <https://ym.fi/suomen-kansallinen-ilmastopolitiikka>

Aineiston laatija: Taina Rautakoski

Koulutus on Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoittama. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.